Community/Property Owners Engagement: Consultative and Financial Support Process in Tallinn

Eero Kangor
Senior Specialist of Art Heritage
Heritage Conservation Office
Urban Planning Department of Tallinn

Consultation Process

Restoration

and Supervision

 Discussion to check and evaluate the compliance of the restoration of the monument to the project and if needed changes are made to the project

Ideas for renovation

National Monument "lifecycle" 1. Specifying the extent of renovation

2. Study of historic documentation

3. Description of the current state of the monument

4. Specifying the valuable structuresand details of the monument

Application for Special Conditions

 Discussion to check and evaluate the compliance of the designt to the Special Conditions

Architectural Design Discussion to evaluate the choice of valuable structures and details of the monument in the meeting of heritage conservation specialists with owners and urban planning specialists

Restoration subsidies of Tallinn HCO

- Church Renaissance Programme since 2001
- Restoration Subsides for private owners and residential house associations since
   2004

Church Renaissance Programme

Church Renaissance Programme Process Scheme

B. During inspection the condition of the monument is fixed and the congregation is informed about the need to take action

Is there a document "Special Conditions for the Restoration of the monument"? By law this document is essential for starting restoration/architectural design project

Design of the restoration project according to the special conditions

Processing of the application, decision to grant the subsidy

Application for the Church Renaissance Subsidy

Budgeting according to the architectural designs

Church Renaissance Programme Application

Application has to have:

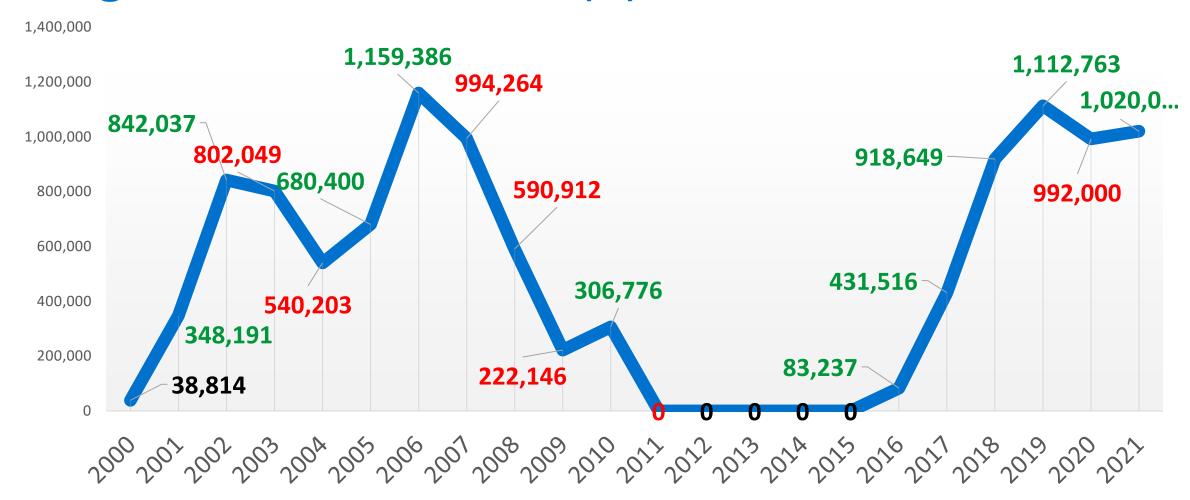
- Description of planned works
- At least 3 price offers from competent* restoration companies for all works
- Congregations have to engage a competent* restoration supervisor for the works

Applications are processed in a special self-service internet environment which records all the steps of the processing

* On the national register of monuments there is a list of competent specialists in restoration

Spending on the Church Renaissance Programme 2000-2020 (€)

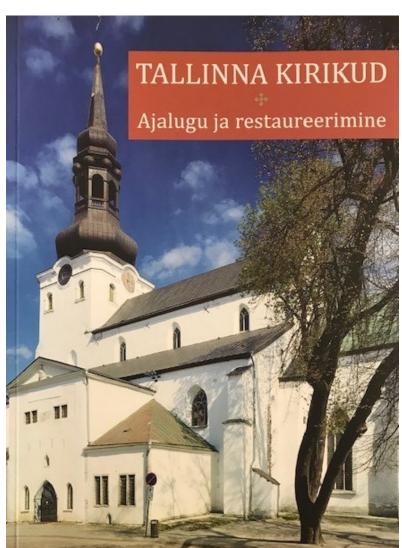

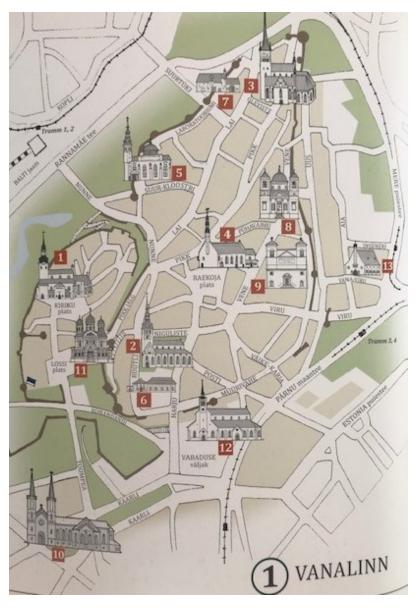
Church Renaissance Books

TALLINNA KIRIKURENESSANSS

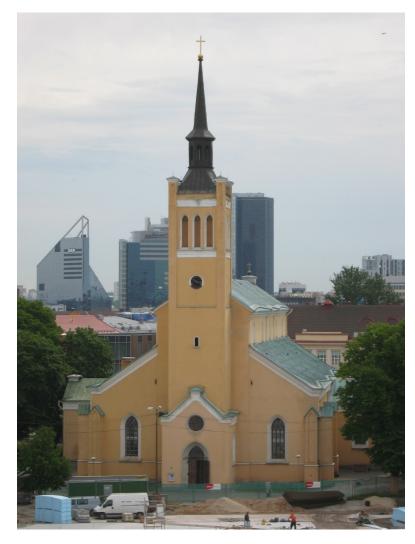

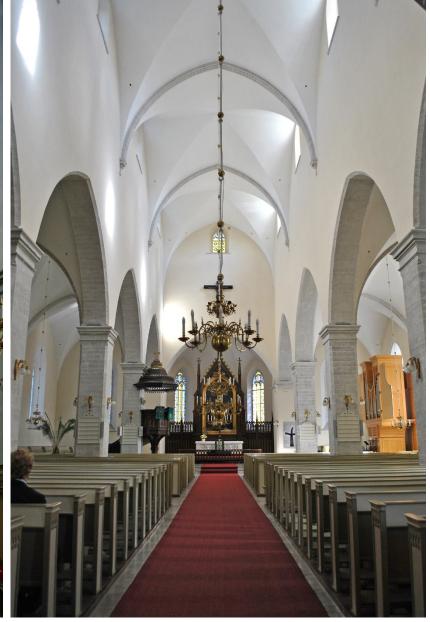
St John's Church (built 1862-1867) lutheran

- 2005—2010 760 000 euros
  - Restoration of the exteriors and interiors of the church
  - New heating and ventilation system
  - Restoration of church furniture, pulpit, chandeliers etc
- 2018—2019 200 000 euros
  - Restoration of the spire (new copper coating)

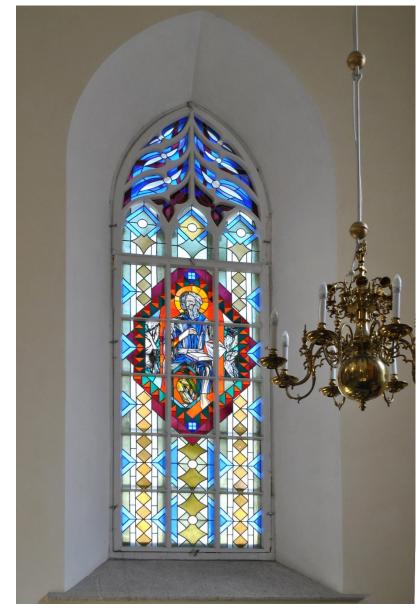

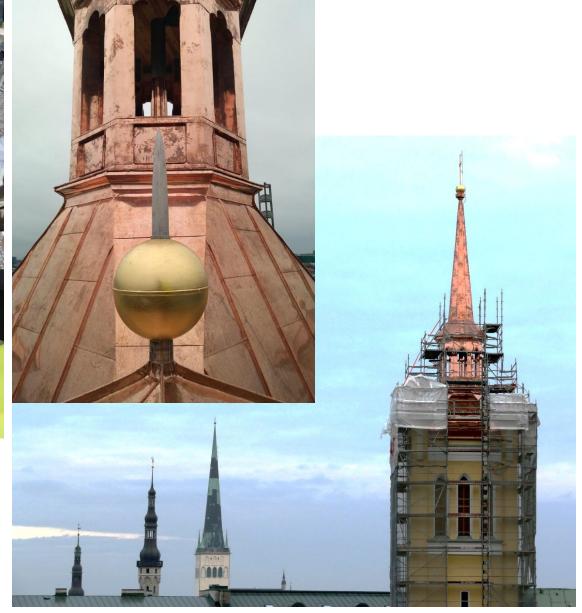

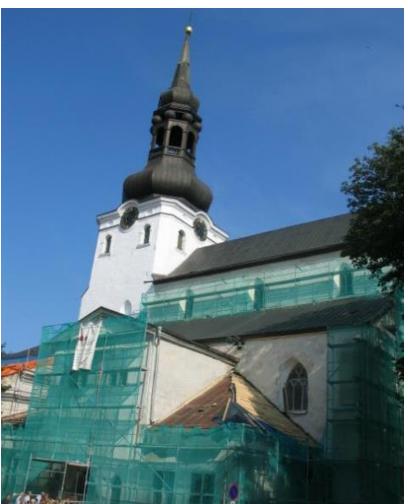
Dome Church of the Virgin Mary (13.-19. c) lutheran

- 2000—2008 1 million euros
  - Restoration of the roofs, facades, carved stone Windows, interiors
  - 1992—2006: restoration of the wooden epitaphs from 17.-19. centuries (109 epitaphs). Cooperation with the German Knighthood. Arnulf Ulman from Nürnberg National Museum
- 2016—2018: Restoration of the altar, pulpit, mediaeval grave stone, a small chapel
- 2021: digital scanning of the church, project to restore spire and roofs
- 2022... restoration of roofs, facades, interior... ca 10 million euros

Church Renaissance – Dome Church

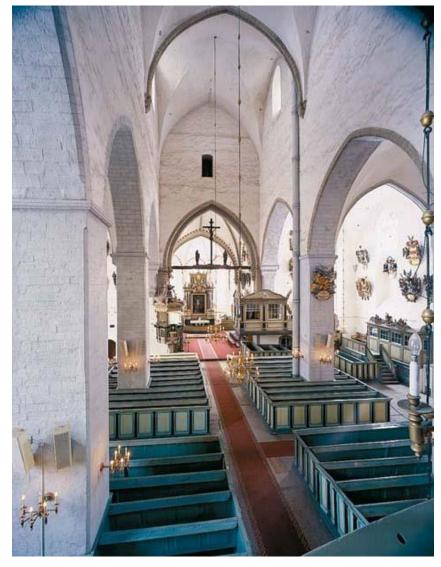

Church Renaissance – Dome Church

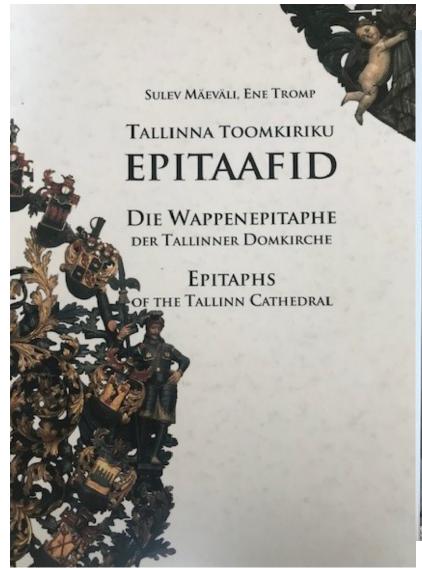

Church Renaissance - Dome Church

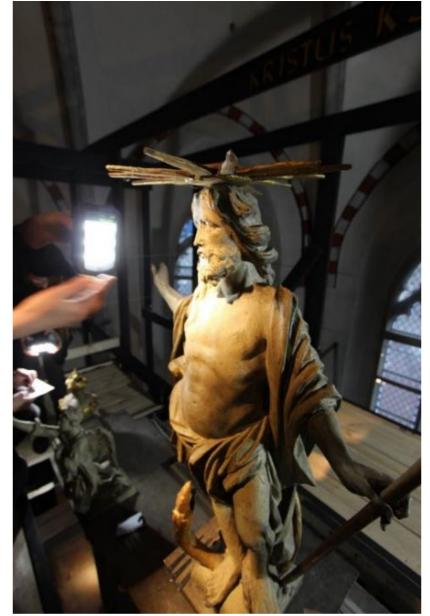

Church Renaissance – Dome Church –

Ackermann Project 2016-2017

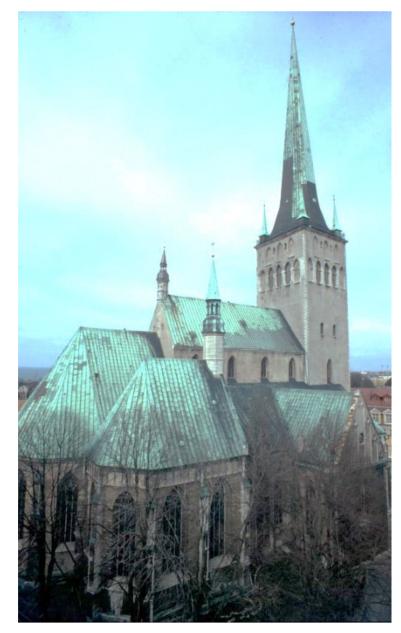

St. Olaf's Church (14.-19. c), baptist congregation

- 2001—2009
  - Restoration of tower, the roofs, facades ca 1 million euros
- 2016—2021
  - Restoration of the tower, carved stone and stained glass windows, roof, facades, portals, doors, Hans Pawels cenotaphe – 1,3 million euros
- 2020s-2040s restoration of the ca 40 carved stone and stained glass windows, facades, the spire, interiors ... ca 15-30 million euros.

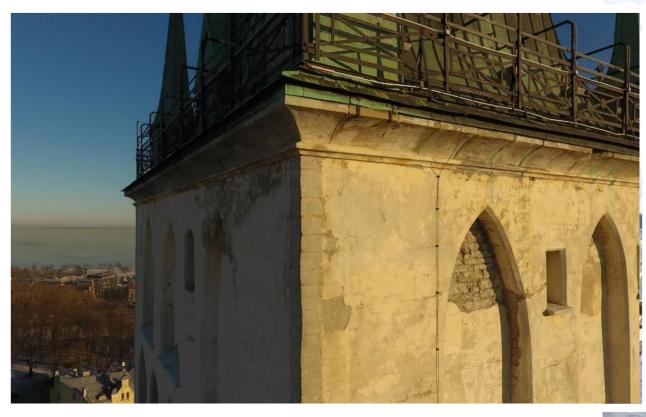

The highest church tower and spire of 124 meters Estimated cost of the restoration of the copper coating of the spire -1,5 million euros.

Church Renaissance

St Olaf's Chandelier Project 2019

Right: restoration works in 2020

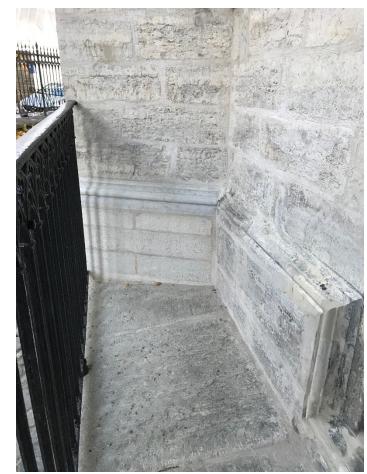

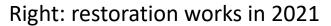

Right: restoration works in 2021

Holy Spirit Church (14.-17. c), lutheran

- 2002—2003, 2006—2007
  - Restoration of the tower, facades, interiors
- 2016—2020
  - Restoration of the organ, stained glass windows, chandeliers, Bernt Notke altarpiece (1483)
- 2019-... Bernt Notke Altarpiece programme
- 2021 restoration of the facades and tower 222 500 euros

Holy Spirit Church. Spire Fire 2002

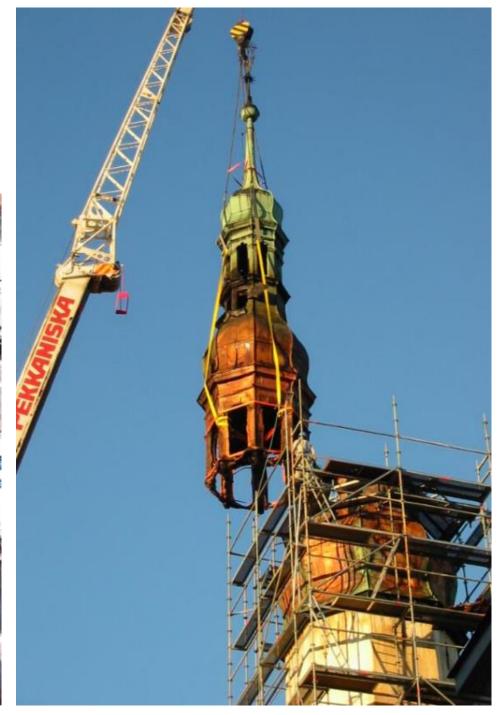

Church Renaissance – Holy Spirit

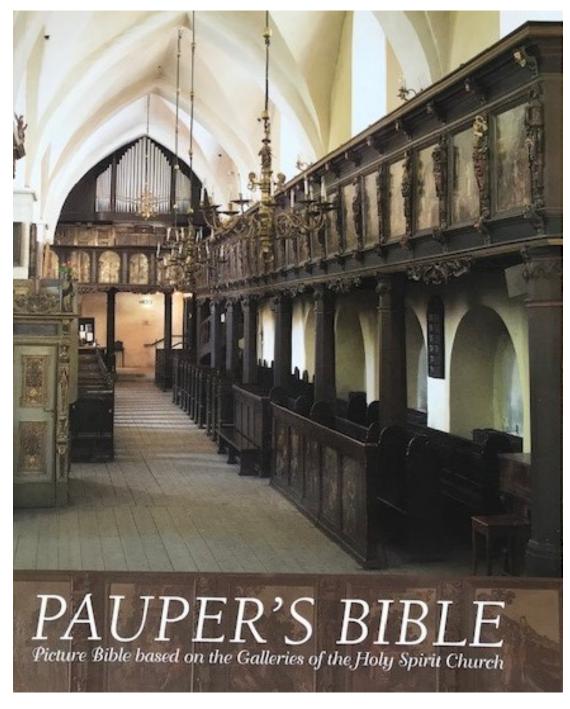

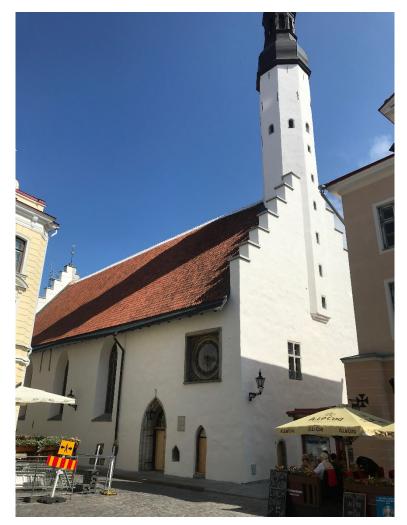
Church Renaissance – Holy Spirit Church interior

Holy Spirit Church Facades 2021 restoration

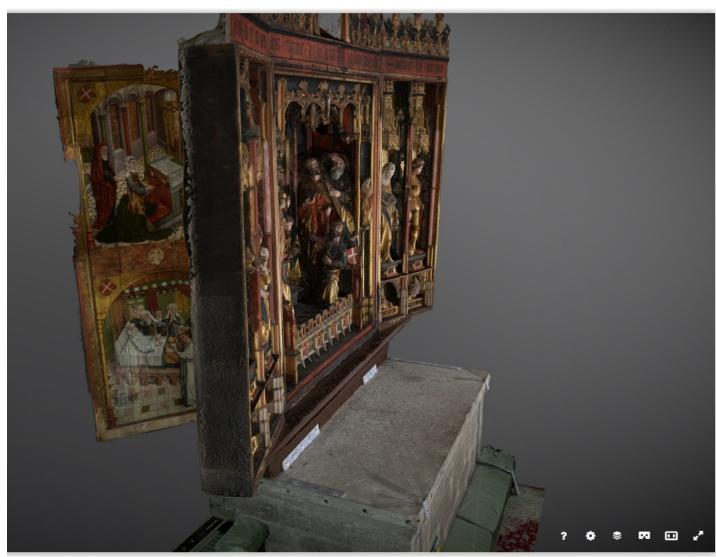

Church renaissance – Holy Ghost Bernt Notke Altarpiece Project 2019-2024

Orthodox Church of the Transfiguration of Christ, former church of the cistertians 13.-18. c

KIRIKU KRONOLOOGIA

Piiha Miikaeli nisteruslaste nunnakloostri kirik aastani 1543.

1631 - Ropesi garnisoni kasutusse.

19. wednuar 1716 - pühinsemine sõjaväe kaitsepühak Theodorus Stradlatese nime all Vene

12. november 1732 - Issanda Muurmise altati piihitsemine.

27. juuni 1734 – aposdite Peerruse ja Pauluse altari pühitsemine: Issanda Muurmise peakirikust saab Tallinna õigeusklike kihelkonnakirik.

1776. aasta paiku kirikut semonditakse, ehitatakse barokse kiivriga toru.

Prinalik ümberchinus 1827-1830 Penerburi Kunstiakadeemia professori Aabram Melnikovi projekti aluselt taaspiihitsemine 1830. aasta detsembris.

1990 - vene kogudus koos varaga lahkub unde Aleksander Nevski jumalakorra Toompeal-Issanda Muunnise peakirik jääb eesti kogudusele.

KUJUSEIN PÜHADE APOSTLITE PEETRUSE JA PAULUSE ALTARI EES

- 1. Kilguks peaingel Mikaeli ikooniga. Ivan Zarud- 9. Ikoon «Neini Maarja templiste viimine». Tundmanői nőikoda, 18. sajandi I verrand, osaliselt Aleksei - tu Moslou kunorník, 18. sajandi I verrand. Karoliov, 1829(2).
- taja ja Dalmaania Isaskiosega. Tundmatu Modera 11. Ikoon «Pühad evangelist Luukas, apostlid Paulus
- 3. Kuninglikud Uksed piihade aposdire ja kirikuisade aastad. figuuridega, Ivan Zarudniii töökoda, 18. sajandi I vee12. Ikoon «Pilastus annab Jeesuse risti liitia». Tundrand, osaliselt Aleksei Koroljov, 1829(2).
- 4. Ikoon «Piihad apostlid Peetrus ja Paulus Kristuse ees». Tundmatu Moskva kunstnik, 18. sajandi I ver-
- 5. Kiilguks peaingel Uurieli ikooniga. Ivan Zarudnii stitikoda, 18. sajandi I veerand, osaliselt Aleksei Koroljov, 1829(2).
- 6. Ikoon «Piiha Kolmainsus»(kolm inglir). Tundmatu Moskva kanssmik, 18. sajandi I verrand.
- 7. Ikoon «Jeesuse ristimine». Filip Amemiev, 1719.
- 8. Ikaan ejeesuse sünde. Tundmatu Moskva kunstnik.

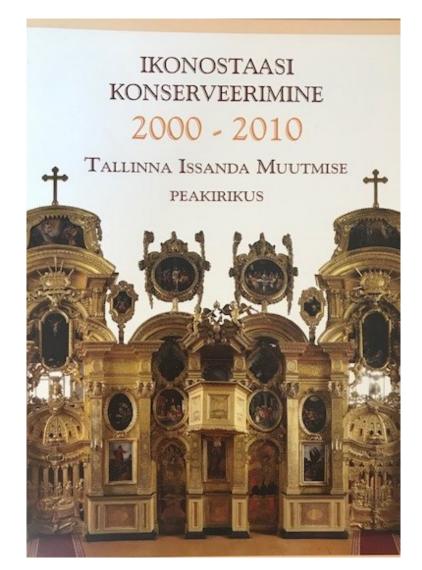
- 10. Ikoon «Pühad evangelist Markus, apostlid Jakoo-2. Ikoon -Jumalaema vagade Samson Vaestevõõrus- bus ja Pertrus». Tundmatu kunsenik, 1820. aastad.
  - ia Andreas. Tundmani Moskva konstnik, 1820.
  - matu Moskva kunstnik, 18. sajandi I veerand.
  - 13. Iknon «Ennie teie kuningat». Ivan Tiemavski,
  - 14. Iknon «Kristus ristil». Tundmatu Moskva kunstnik, 18. saiandi I veerand
  - 15. Iknon «Jeesuse peksmine». Andrei Nestorav, 1719
  - 16. Ikoon «Jeesuse piinsutamine», Ivan Tiernaudi.
  - 17. Ikoon «Ülestõusmine». Tundmatu Moslova kunstnik, 18. sajandi I weerand.
  - 18. Iknon «Pilha Katariina». Tundmatu Mosicva kunsmik, 18. sajandi I weerand

KUJUSEIN ISSANDA MUUTMISE ALTARI EES

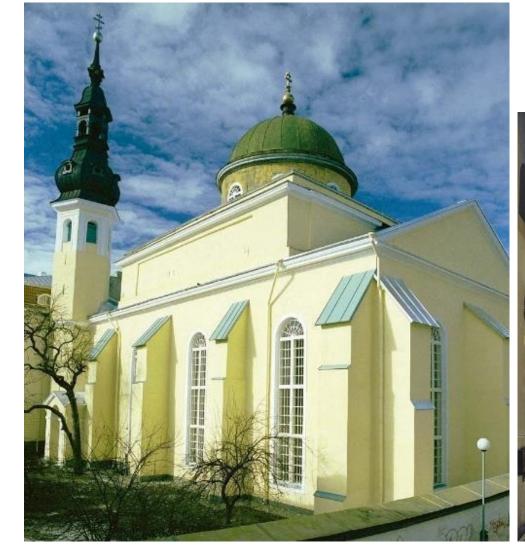
- 19. Kiilguks peaingel Miikaeli ikooniga. Ivan Zarud- 27. Ikoon Jumalaema uinumines. Tundmatu Moskmii niiskada, 18. sajandi I weerand.
- 20. Ikson «Jumalaema piihade Sakaria ja Elisaberi- 28. Ikson «Piihad evangelist Maneus, apostiid Tiso-
- 21. Kaninglikud Uksed piihade evangelistide Mackase, Mameuse, Lunka ja Johannese figuuridega. Ivan - das ja Filippus». Tundmaru Missiwa kunsmik, 1820. Zarudnöii utökuda, 18. sajandi I veerand, osaliselt asstad. Aleksei Karaliaw, 1829(2).
- 22. Ikoon «Jeesuse aukirgastamine» («Issanda muur- 1719(3). mines). Ivan Tšemuvskii, 1720(3).
- 23. Kiilguks peaingel Uurieli ikooniga. Ivan Zarud- 129. 1719. női töökselt. 18. sajandi I veerand, osaliselt Aleksei 😮 Ikoon «Jeesuse marmine». Turdmanı Moskva Koroliov: 1829(2)
- Moskva kunsmik, 18. sajandi I veerand.
- 25. Ikoon «Püha Vaimu vällavalamine». Andrei Merkuliev. 1719.
- 26. Ikoon «Jeesuse aukirgastamine» («Issanda muutmine»). Andrei Merkuljev, 1719.

- wa kumsmik. 18. sajandi I werond
- gas. Tundmanı Moskva kunstnik, 18. sajandi I ves- mas ja Siimons. Tundmanı Moskva kunstnik, 1820.

  - 30. Ikaon -Piha dhusidimaegs. Andrei Nesturas.
  - 31. Iknon «Jeesus pulvemb Ölimäel». Andrei Nesno-
- kunsmik, 18. sajandi I weenand. 24. Ikron «Jesuse esitamine templis». Tundmatu 33. Ikron «Jesus ülempreester Kaifase ees». Ivan Tšemovski, 1719.
  - 34. Ikpon «Ristikandmine», Ivan Tiermasski, 1719(2).
  - 35. Ikoon «Taevaminemine». Tundmaru Moskva kunstnik, 18. sajandi I veerand.

Church Renaissance – Church of Transfiguraton

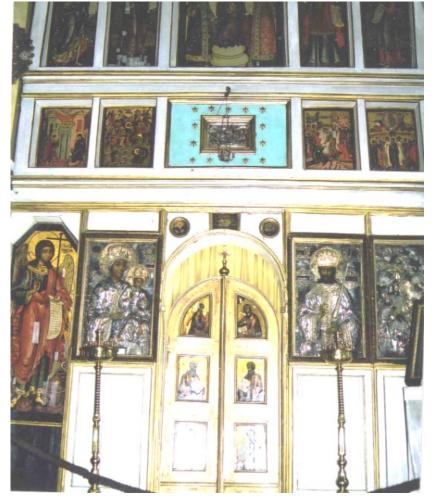

Orthodox St Nicholas Church (1820-1827)

- Chruch built in 1820-27 to the place of the old
- From the old church parts of the iconostasis (1686-87) were preserved (south and north nave)
- Parts of the old iconostasis were painted over to give it a classicistic look
- These parts were revealed and the iconostasis and icons restored in 2000-2009

Church Renaissance – Orthodox St. Nicholas

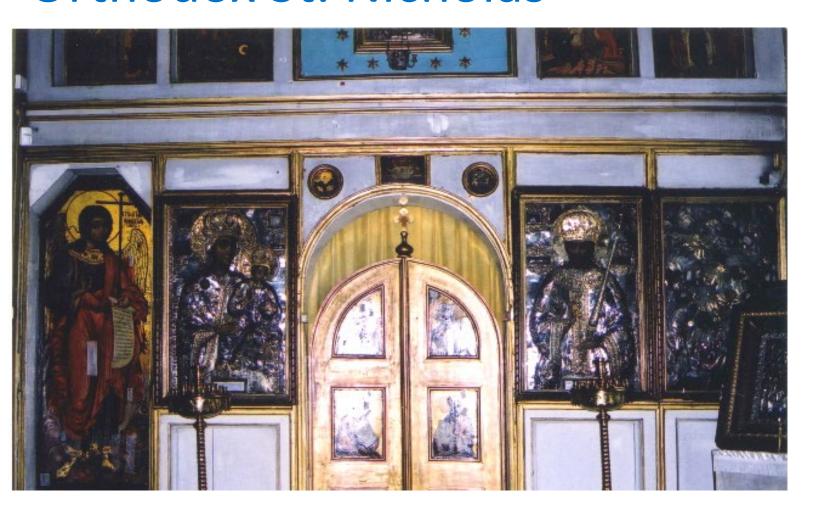

Church Renaissance – Orthodox St. Nicholas

Goals of the programme and beneficiaries

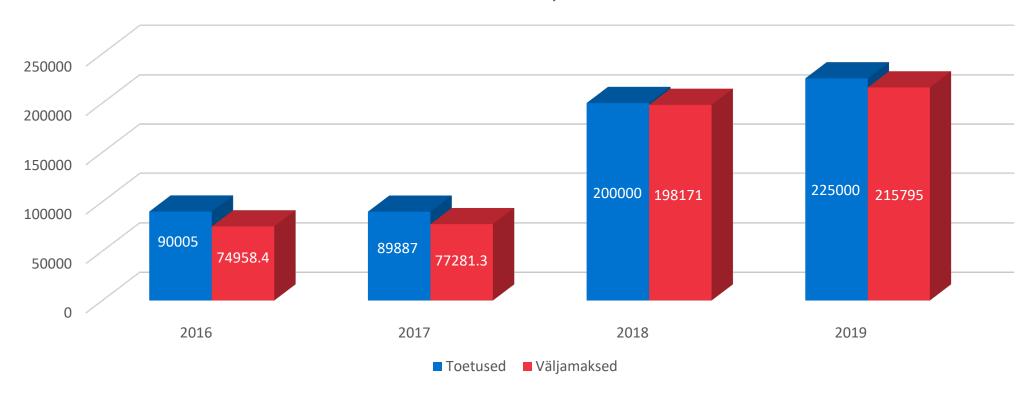
- The goal of the RS programme is to maintain historical milieu of the built heritage,
   historic architecture and use of the original material
- Subsidies are given to the owners of the national monuments (incl buildings in the whole WHS Old Town area) and the buildings in the so-called milieu districts (private owners, house associations, private companies).
- Subsidies are given for conservation and restoration, including resconstruction of original details, but also renovation (the roofs).

Budget

- 2004, 2005 25 000 euros
- 2012 66 000 euros

Subsidies allocated and paid in 2016-2019

Application and requirements

- Self service portal for the Subsidies of Projects and Activities of the city of Tallinn (mainly non-profit organisations) https://mittetulundus.tallinn.ee/
- National monument / building in milieu district/area
- The applicant must provide description of current state of preservation (photos), budget,
   3 cost proposals from 3 restoration/building companies
- Applicant must cover at least 30% of the whole cost. Ususally minimum 50-60%
- NB! Applicant must pay the whole cost itself first and will get the subsidy after giving all proof of the costs

Subsidies allocation process

- Application periood in March every year (e. g. 1.-31. March)
- The review of the applications and valuation in the restoration subsidies board
- Restoration subsidies board: representatives of the City Council, the Office of the Mayor,
   the Department and specialists in our Office
- Every member gives points for the following criteria: the current state of preservation, original substance or reconstruction, historical value of the object/building. Also points are given if it is the continuation of former restoration process at the object

Payment of the subsidy

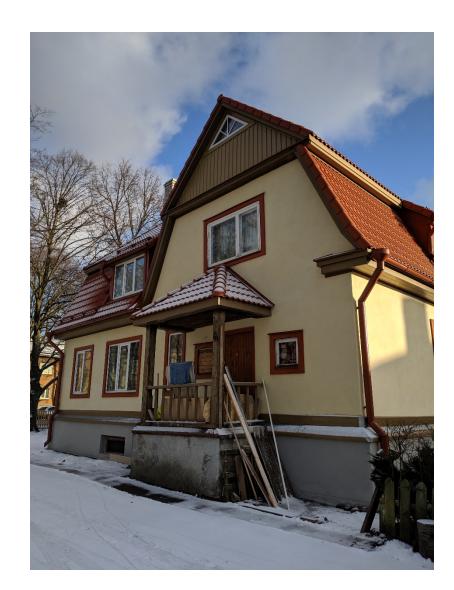
- Restoration results are reviewed by a specialist from our office
- The application review/payment is all done via the internet portal
- Applicant provides all documentation (contracts with the builder, invoices, etc)
- Review of the documentation and payment if everything is approved

Restoration of facades

Replacement of plastic windows

Conservation of the entrance door

Conservation of the entrance door and reuse for the main entrance instead of back door

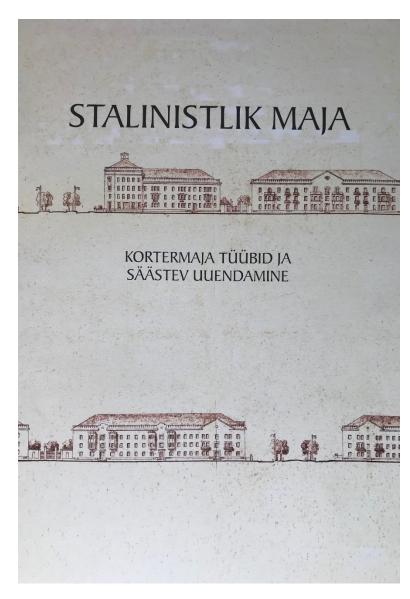

Restoration Prize and Rewards

- In recent years the main prize 1500-2000 euros and 2-3 smaller prizes
- Rewards
  - best restored building/national monument
  - best restoration company/specialist/team
  - best restoration project / architect / järelevalve
  - personal achievement / lifetime reward

Typical buildings' overview publications

ELAMUGRUPID

Kesklinnast kaugemal kerkis väiksemaid stalinistlikke elamugruppe, igaüks neist eriilmeline. Kummaline segu uutest planeeringuprintsiipidest segatuna sõjaeelse elamiskultuuri elementidega on Laevastiku kvartal Paljassaare poolsaarel. Siinsed tagasihoidlikud kahekorruselised majad rõhutatud kesktrepikojaga meenutavad selgelt Tallinna maja, kuigi tegu on kivielamutega. Kvartali üldmulje on väike ja intiimne, mis tuletab meelde vabariigiaegse eeslinna ruumilist miljööd. Puudub paljudele teistele stalinistlikele elamualadele omane pingutatud pompöössus. Hoonete paigutus ümber keskse platsi, mis pidi toimima ühise puhkealana, on juba selgelt nõukogulik võte. Algselt puudusid ka piirdeaiad, et rõhutada uue ühiskonna võrdõiguslikku iseloomu.

11. Laevastiku kvartali planeering 1949. aastast.

Omapärane on Männikul Pihlaka ja Valdeku tänava vahel paiknev majadekogum, kus on kasutatud Venemaa väikelinnades levinud tüüpprojekte ja mis oma detailikäsitluselt erineb teistest Tallinnas sel ajal ehitatud elamugruppidest. Lahtised räästad saelõikeliste sarikaotstega, laudisega viimistletud otsaviilud, kõrged puust ventilatsioonikorstnad ja välisuste kohal olevad massiivsetel puit-

12. Männikul alustas 1957. aasta novembris tööd ehitusmaterjalide tehas, selle tarvis ehitati ka hulk elumaju. Männiku maja, valminud 1956.

13. Pihlaka 4 lahtine räästas saelõikeliste

14. Massiivne puidust varikatus.

konsoolidel varikatused seovad neid maju vene rahvapärase arhitektuuritraditsiooniga. Siin avaldub stalinism kui iseseisev ehitusstiil, mis ei pruukinud sugugi olla rangelt uusklassitsistlik, vaid võis kokku segada kõige kummastavamaid laene erinevatest perioodidest. Samalaadseid tüüpprojekte on Eestis kasutatud Ida-Virumaa linnades, Tallinnas jäävad need haruldaseks eksootikaks.

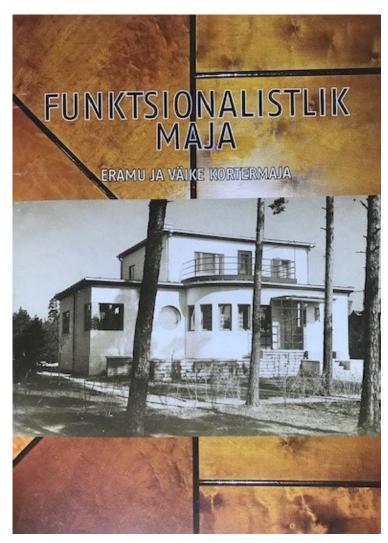
Stalinistlikud elamugrupid on ka Tööstuse tänaval Hundipea mäel, Järvel ning Lasnamäe veerule rajatud nn Uuslinna asunduses. Kõik need on liiga väikesed, et teostada suurejoonelisemat linnaehituslikku 15. Järve 42. Nelja korteriga väikeelamu (seeria 202). programmi, kuid vaheldusrikkama ilme ja

16. Tööstuse tänava elamugrupp Hundipea mäel Karjamaa asumis.

Typical buildings' overview publications

Treptuoda, põõring, kelder ja ned olid ühiskasutuses. Kirjeldatud planeeringuga oli Eesti esimene funktsionaliselikus laadis kahepereelamu Toempuiestee 6, kus kaks korterit mahutus üksteise peale. Tänava poolt liigendas põhimahtu madalam treptiooda ja aia poolti veel madalam magamistubadega maht. Tekkiv astmeline kompositsioon, sisemine ruumiloogika ja detailide stilistika said omamoodi eeskujuks kogu järgnevale furitsionalistlikule elamaarhitektuurile. Juba järgmisel aastal sai Toempuiestee tänava maja teisiku Kalamajas Kungla 2.

4. Toompulestee 6 korruste plaanid, 1929.

 Toompuiestee 6. Herbert Johannon, 1928. Arhitekti endele kavandatud lamekatusega maja oli valenimise järid sedavõrd harjumatu, et tollane arhitektuseikeititik Hanno Kompus kirjotan Pävalehen selijärva artikii pealkirjuga "Katusega või ilma?" / Ehitismileetis.

Cestourade

6. Kunglu 2 eramu on Teompulestee 6 aastat Mijem valminud "väike vend". Johacu Ostrat, 1440.

MOODSAD ELURAJOONID

Funktsionalismi tulekuga kerkis päevakorrale unistus moodsatest elurajoonidest. Kõikjal Euroopas otsiti vastust küsimusele, milline on õkonoomne väikemaja ja optimaalse
vabaplaneeringaga asum. Säästliku elutamise võtmeks kuulutati tüüppeojektid ja ehitusmoodulid. Eesti arhitektide unistus täitus katseasumi Uus Tare ehitamisetid ja ehitusmoodulid. Eesti arhitektide unistus täitus katseasumi Uus Tare ehitamisetid ja ehitusmoodulid. Eesti arhitektide unistus täitus katseasumi Uus Tare ehitamisetid ja ehitusmoodsa tähen moodsa arhitektuuri näidisasumid ehk Sinflunglid, kuulsaimneist 1927. aastal Saksamaal Stuttgardis valminud Weissenhoti näidislinnaosa. 1931. aastal
koraldas Taliinna linnavalitsus Saksamaa eeskojul väikeelamute võistluse, kus auhinna
vääriliseks peeti moodsaid funktsionalistliikke korternaju. Võistluse eesmärk oli rahvale
näidata, kuidas on võimalik elada mugavalt ja säästlikult ning mis põhiline, euroopalikult
ja moodsalt. Siin tutvustati kahe üksteise peal asuva korteriga pereelamut kivikasti vormis
(Maasika 3, 5, 7, 9, Edgar Kuusik, Franz de Vries). Samuti tutvustati ka ühekorruselist vaibana laialilaohuva põhiplaariiga kalsukmaja (Maasika 4/6, Elmar Lohk) ja läbi kahe korruse
ulatuvate korterioega kaksikmaju (Vaarika 3/5, 7/9, 11/13, August Volberg). Sellised kaksikmajad jäid Eestis estalgu veel erandlikuks.

Uue Tare laadseid terviklikke arhitektuuriansambleid ei suudetud rohkem ellu viia. Arhitektidel jäi üle teostada oma ideid enamasti vaid eraldi hoonete kaupa. Ühtsema kogumi moodustub Sinika tänava funktsionalistlike majade grupp, kus leidub suuri üürimaju ja kahekorterilisi väikeelamuid. Viimased mõjuvad linnakeskkonnas üsna luksuslikult.

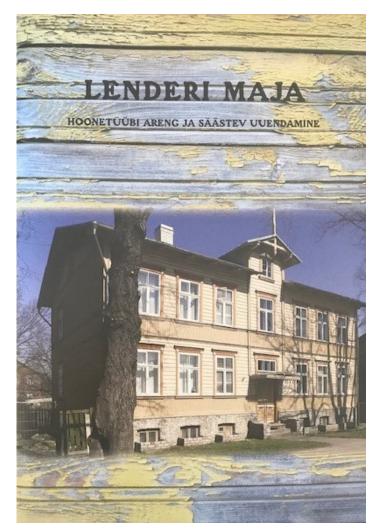
Põhilised eramu ja väikese korterelamu voemiotsingud hakkasid toimuma Tallinnast väljas, peamiselt Nõmme linnas. Terviklikult planeeritud arhitektuursete ansamblite loomine ei tulnud kõne alla ka siin, sest Nõmme koosnes üksikutest eraknuntidest ja iga omanik tellis projekti eri arhitektilt vastavalt oma maitsele, pealegi asetusid uued moodisad majad Nõmme vanemates osades juba varem hoonestatud kinnistute vahele. Suured ja metsased krundid tagasid piisavalt hingamisrusmi ning erinevas stiilis majad ei hakanud üksteisest liialt "üle rääkima". Nõmmel puudus tiheda hoonestamise surve. Omanikud kippusid

 Viilkeelamute võistluse võiduprojektide järgi ehitsti valmis Uue Tare näidisasum Maasika ja Vaarika Unavale 1932. aastal. Assani rajamise eesmikk oli propageerida õkonoomset ja kanaegast rahvaksterit. Valminisliitguse tots. Ehitisealisetised.

Typical buildings' overview publications

S. Reopa 11 on variant timeranksets majelüülip. Radolf Otto von Kniptire, 1997.

 - nürikorter jäi uute ülesannete arvelt väiksemaks. Ometi tagas see elarikele suurema peivaatsuse. Iga korter sai omaette kümekolde ja naiberkorterite seinad ehitati loeni kinni.

Elaolu Lenderi majas muutus mugavamaks. Koridori hooviossa ehitati kuirikäimiad (varen käsdi hoovi peal kemmergus või põõsa all). Lampkast leidis koha hoovinäse juures õues. 20. sajandi algases toodi koridori külma vee ja kanalisatsiooni (solgivee) torusiik.

LENDERI MAJA TÜÜBID

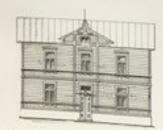
L'enderi majade liigitamine on keeruline, kuma erinevate tunnustega tülüpe on võrdlemisi paliji ja leidub ka ridamisi erandeid. Levinusmate lahenduste kirjeldamine on stiski vajatk ühest küljest selleks, et näidata hoonetüübi mitmekesisust, teisalt on see abiks Lenderi maja näiddisajastamisel, et ühest iseloomulikust hoonest ei tehtaks hoopis teise tüübi esindajat.

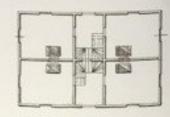
6. 3-teljeline Lenderi maja on praeguseks heruldus. Öle 42. Voldemar Lender, 1909.

Lenderi maju võib iseloomustada teljelisuse järgi. Hoone teljelisus tuleneb kohakuti paiknevate avade arvust esiäassaadil. Keskne teepikoda koos välisuksega moodustab ühe telje ja korrustel kohakuti paiknevad korteriaknad ülejkänud. Lenderi majad on kesktelje suhtes enamasti sümmseetrilised, 3-, 5-, 7-, harvem ka 9- ja 11-teljelised, kuid leidub ka ebasümmeetrilisi maju.

Kõige lihtsam, arhailisem ja paraku ka vähem säilnud rühm on 3-teljelised majad, kus fassaadil on kummalgi pool kesiset trepikoda üks korteriaken korrusel, nagu Öle 42 majal Pelgalinnas.

7. Öle 42 fassazdíjosnis.

8. Ole 42 pühiplaan.

Köige tüüpilisemad Lenderi maiad on 5-teljelised, ristkulikukujulise põhiplaaniga, sageli eenduva hoovitrepikojaga, nelja kööktoaga korrusel. Maiades, kus mõlemad trepid on mahutatud maja üldmahtu, on hoovi pool tavaliselt eenduv tuulekoda. Ilmekas 5-teljelise tüübi esindaja on Herne 21, mis on skilinud koos algupärase väravaga. Selliseid maju on ehitatud nii eraldiseisvatena kui ka naabermaiaga tulemüüripidi kokku. Viimasel juhul võisid eri majaomanike majad olla kas identse mahu ia fassaadikujundusega nagu Tööstuse 27 ja 29 Kalamajas (Voldemar Lender, mõlemad 1906) või Timuti 5 ia 7-telieline Timuti 7 (Voldemar. Lender, mölemad 1909).

teadlikult erinevatena nagu 5-teljeline 9. Heme 21 koos väravaga. Nikolai Heraskov, 1903.

 Köige töüpilisen on 5-teljeline maja. Heina 9. Anton Uesson, 1907.

 Paremal: Heina 9 põhiplaan eenduva toulekoja ja kahe keendtrepiga.

5-teljeliste majade puhul ei ole haruldane, et kõigepealt ehitati valmis ühekoeruseline maht, millele hiljem lisati teine koerus. Selline on näiteks Telliskivi 31 maja. Algne projekt ühekorruselise maja ehitamiseks pärineb 1898. aastast (Konstantin Wilcken), teise korruse pealeehitamise projekt on kümme aastat hilisem (Moisei Klibanski, 1908).

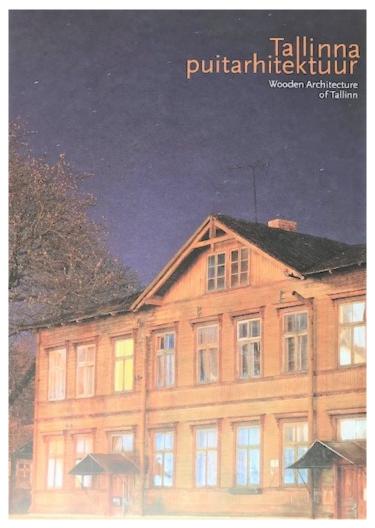

Publications on wooden architecture in Tallinn

puidust paleed.

Esinduslikud puitelamud historitsismist juugendini

Oliver Orra

Euri 19. sajandi II posieni ehinti jõukumale elanikiususale miteloid esinkulikumali huosed harva võispuside krimanõiste. Kui mine ärvestula suvemõusal ja misid emadliske õpistus elitud ereklimadesse valkusul tehekermiselin apalikulikum, mida sõhade ajal maasiliselti maha põistati ja sõis tuureti ehinti. Saisedi kriidel kakkusid esimenol kikualikumate korteritega sanekoidenlikud puhrasjad ja envillad kirikum ka Tallinea esilmaadinen, osel junkisa arajilialit hakusi ka võlipedele vanalisus kaivundessa junki põhteituset. Ütti varasemaid säilised näited on 1845. aastal ehintud klassinistikust tõigekasaadine talenut kiisk siinkis moodule neoreemassilisma mitjor. Kuseskanspil maja Kadesavas. Narus met põi joroike Cichatoph Aupus Galdeel), tellen poolammaane la kanslande abil toeloele puhulliniski kuisuslatud famasiliga puurusjas oli algeelt kaks põhjalassili sargeli pengelusumneemilist korteelt, hiljem aeus siin enum kui saja aasta eta sanekemate.

> OMBER VANALINNA ESIMESED SUURED PUITMAJAD NARVA VÄRAVATE EES JA MUJAL RINCPUITSTEEL

Dailgo pulmend nuovemore korteringo pouroqui ja villad peamine pertinaamende tibes ja vanalinna vahetus lähedusen, kohe linnamisten tuga endisel valliksuuri ja glassiputenteede alal. Vaid vähend neist on järet. 1866. aastal ostile linn Naria väraste ees esimendel kimme krusti. Rohlem esialgo plaanis polenudis, sest planeetires Eeli jasma amislolit primot veri kindel ja sele üte vähenalliss paugasa kaaloti Kansta seda³ iliya, aastal väheni.

elia, Elamo (hillere Kadelore apoesk) Norve esse jo, Christoph August Cades, elaj, Pole scharappile ajust, Doelling Jaire Endoury Pharmacy) at es Norve En. Christoph August Cades.

20. sajandi algoridizmontali. Parcete maja J. Poska ra Erwin Berahard, alifer.

Time of J. Posta Street in the first deces-

of soft-westury of J. Posta St. Smith

on the right from Breakand, elife.

I This of most which after taggling has comedging a faith. Nationalize Later tensor, a faithful authors: New York Terrority and administration in Writing for to 1 - th spending exploration authors of a other partition, and beginning

4 584.755 KB

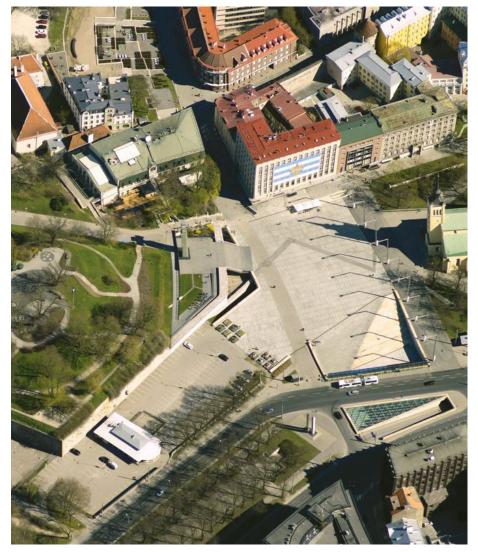
Koo syd

artingment TVX r v side, it s

Restoration Prize and Rewards Exhibition

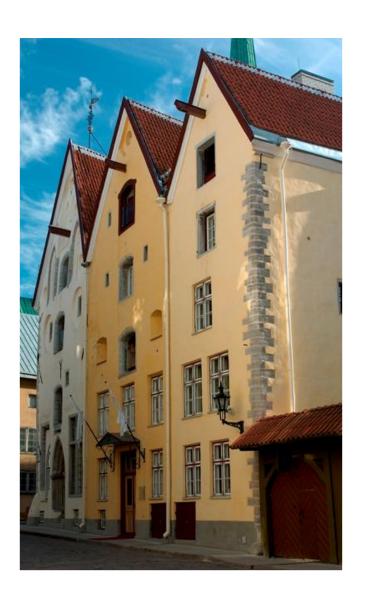

Co-operation with private owners

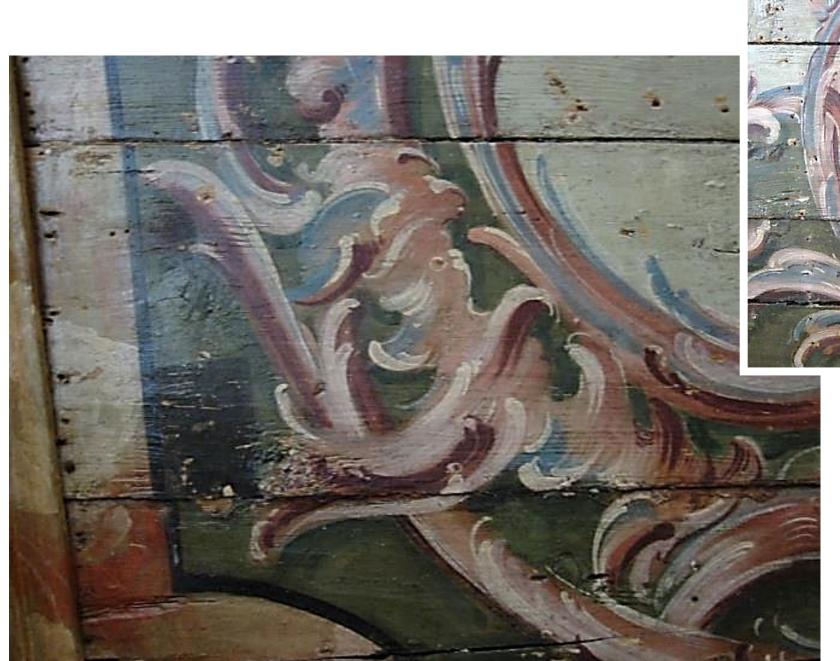

The three sisters

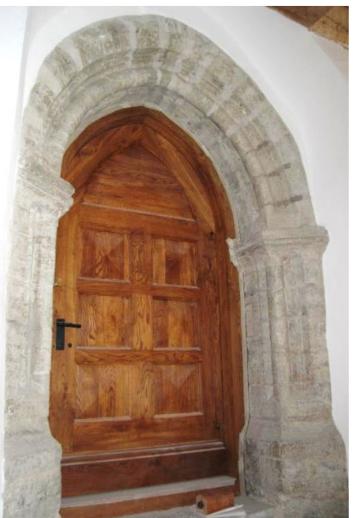

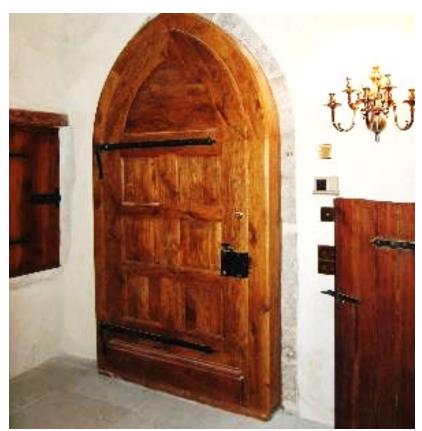
Rüütli street

Private gallery in Pikk street

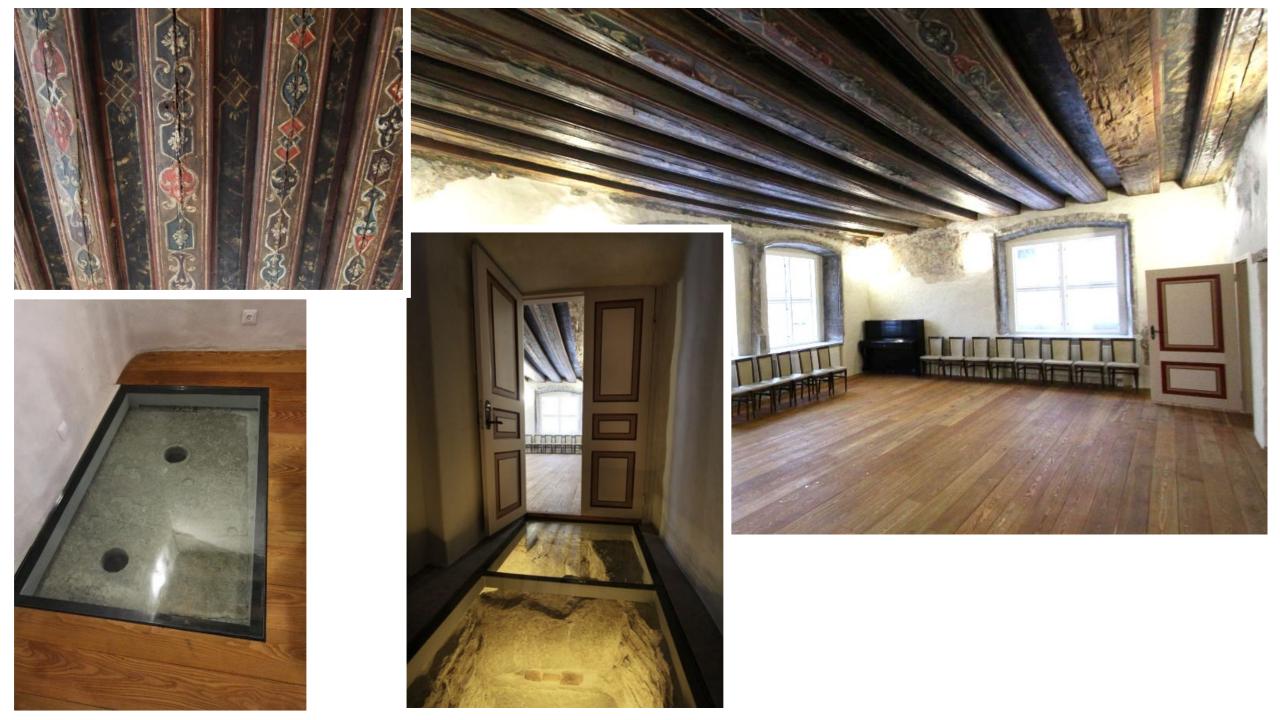

Roman-catholic congregation in Vene Street

Pikk 69

